

- **שם המחקר:** הקשר בין סטיגמה ואמון במוסדות המדינה לצריכת שירותים בקרב הורים ערבים לילדים עם מוגבלות שכלית התפתחותית
- **שנה:** 2023
- **סוג מחקר:** תזה
- **מס' קטלוגי:** 890-708-2023
- **שמות החוקרים:** אייה אלכרכי, בהנחיית: ד"ר ליה לוי.
- **רשות המחקר:** החוג לעבודה סוציאלית, אוניברסיטת תל-אביב.

מגבלות המחקר והמלצות למחקרי המשך

מחקר זה נערך בסיוע מענק מקרן שלם.

המחקר מספק מספר תובנות מעשיות שיכולות לסייע בשיפור השירותים הציבוריים המיועדים להורים לילדים עם מוגבלות שכלית התפתחותית (מש"ה), במיוחד בקרב האוכלוסייה הערבית:

1. **פיתוח תוכניות להפחתת סטיגמה:** מאחר שסטיגמה מופנמת נקשרת לצריכה נמוכה יותר של שירותים, יש מקום לפתח תוכניות חינוכיות ותמיכה המיועדות להורים לילדים עם מש"ה, במטרה לצמצם את הסטיגמה ולעודד את השימוש בשירותים המוצעים. תוכניות אלו יכולות לכלול מידע נגיש ושיח פתוח בנוגע לזכויות ההורים והשירותים הציבוריים הזמינים להם.
2. **חיזוק האמון במוסדות המדינה:** ממצאי המחקר מצביעים על קשר חיובי בין רמות אמון גבוהות במוסדות המדינה לבין צריכת שירותים גבוהה יותר. יש לפעול לחיזוק הקשר בין ההורים לבין מוסדות המדינה באמצעות שיפור השקיפות, הנגשת מידע בשפות שונות (כולל ערבית), והבטחת מענה מקצועי מותאם לצרכים של הורים לילדים עם מוגבלות.
3. **התאמה תרבותית של השירותים:** הנגשת שירותים מותאמים תרבותית ושפתית, כגון מתן שירותים בשפה הערבית ושילוב אנשי מקצוע דוברי ערבית, עשויה להגדיל את צריכת השירותים בקרב האוכלוסייה הערבית. שיפור זה עשוי גם לתרום להפחתת תחושת הניכור ולקידום האמון במוסדות הציבוריים.

רשימת אנשי מקצוע אליהם ייוצג המחקר

1. **מנהלי שירותי רווחה:** אחראים על פיתוח והפעלה של שירותים סוציאליים למשפחות וילדים עם מוגבלות.
2. **מומחים לפסיכולוגיה חינוכית:** מעורבים בטיפול ותמיכה פסיכולוגית לילדים עם מוגבלות ובני משפחותיהם.
3. **עובדים סוציאליים קהילתיים:** מתמחים בטיפול משפחתי ובסיוע למשפחות המתמודדות עם מוגבלויות.
4. **מובילי מדיניות בתחום הרווחה והבריאות:** אחראים לעיצוב מדיניות ציבורית בנוגע לשירותים ציבוריים לאנשים עם מוגבלות.
5. **מנהלי שירותי בריאות ורווחה במגזר הציבורי:** עוסקים בתכנון וביישום של שירותי בריאות ורווחה לאוכלוסיות מוחלשות.
6. **אנשי אקדמיה המתמחים במוגבלויות ובחברה הערבית:** חוקרים העוסקים במוגבלות שכלית התפתחותית, סטיגמה ואמון במוסדות בקרב אוכלוסיות מיעוט.

7. מנהלי ארגונים ללא מטרות רווח בתחום הזכויות של אנשים עם מוגבלות: עובדים על קידום זכויות והגברת המודעות לנושאים הנוגעים לאנשים עם מוגבלות.

המלצות למחקרי המשך

מחקרי המשך יכולים להתמקד במחקרים ארוכי טווח (מחקרי אורך) שיבחנו את השינויים ברמת הסטיגמה המופנמת והאמון במוסדות לאורך זמן בקרב הורים לילדים עם מש"ה. מחקרים מסוג זה יאפשרו הבנה מעמיקה יותר של תהליכי שינוי והתפתחות בגורמים אלו לאחר חשיפה ממושכת לשירותים ציבוריים. בנוסף, מומלץ לחקור את תת-הקבוצות בתוך החברה הערבית, כגון לפי דת, אזור מגורים, מצב כלכלי ורמת השכלה. מחקר זה יוכל לזהות שונות פנימית בתוך החברה הערבית ולבחון את הדפוסים השונים של צריכת שירותים בקרב קבוצות אלו, מה שיכול לתרום להבנת הגורמים המשפיעים על הפנייה לשירותים מקצועיים בהקשרים תרבותיים שונים.

- [לפריט המלא](#)
- [למאגר המחקרים של קרן שלם](#)
- [למאגר כלי המחקר של קרן שלם](#)